Robotika in računalniško zaznavanje (RRZ)

Iskanje robov in kotov

Danijel Skočaj Univerza v Ljubljani Fakulteta za računalništvo in informatiko

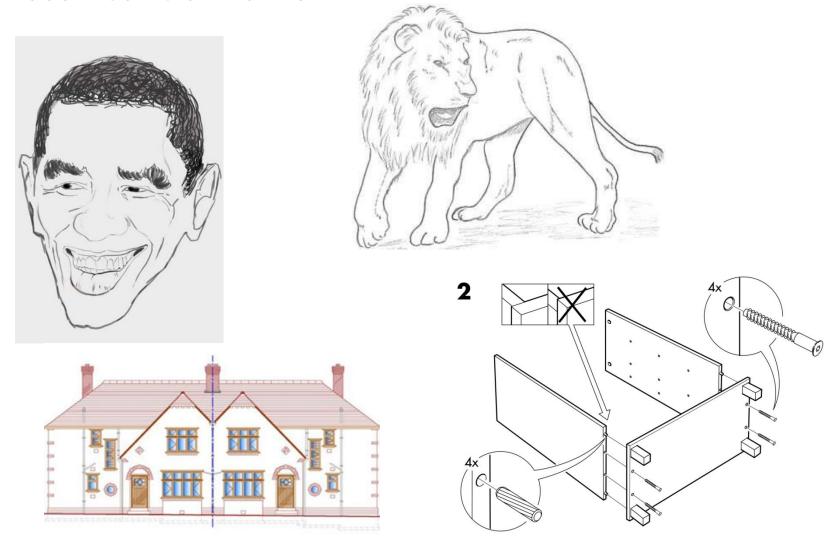
Literatura: W. Burger, M. J. Burge (2008).

Digital Image Processing, poglavja 7, 8

v1.0

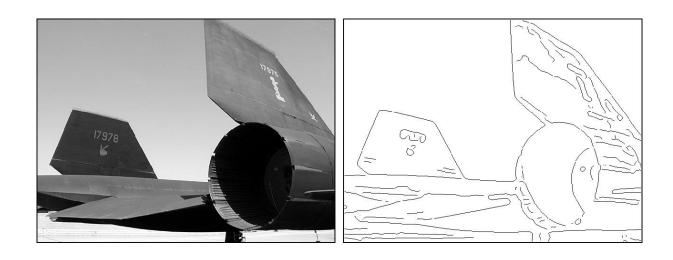
Robovi

Robovi so zelo informativni

Kaj je rob?

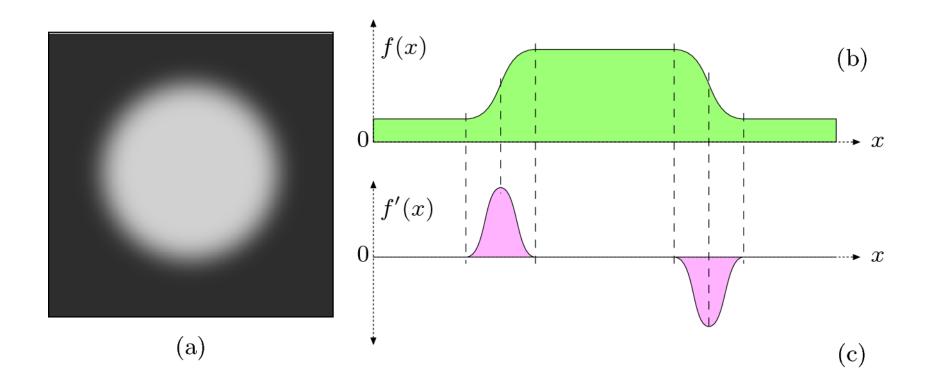
 Robovi so deli slik (slikovni elementi) kjer se lokalna intenziteta bistveno spremeni v določeni smeri

Odvod zvezne funkcije

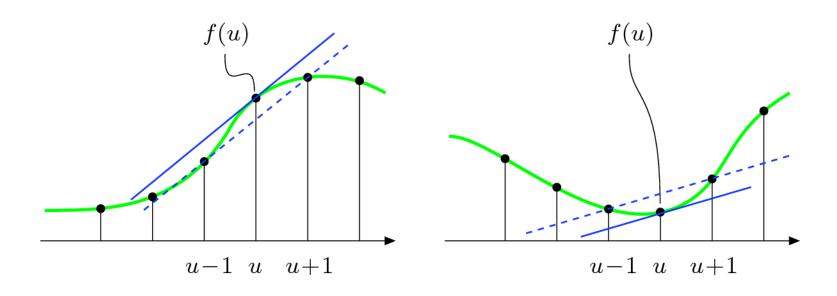
Lokalne spremembe merimo z odvodom:

$$f'(x) = \frac{df}{dx}(x)$$

Odvod diskretne funkcije

Aproksimacija odvoda zvezne funkcije

$$\frac{df}{du}(u) \approx \frac{f(u+1) - f(u-1)}{2} = 0.5 \cdot (f(u+1) - f(u-1))$$

Gradient

Parcialni odvodi:

$$\frac{\partial I}{\partial u}(u,v)$$
 and $\frac{\partial I}{\partial v}(u,v)$

Gradient:

$$abla I(u,v) = \begin{bmatrix} rac{\partial I}{\partial u}(u,v) \\ rac{\partial I}{\partial v}(u,v) \end{bmatrix}$$

Magnituda gradienta:

$$|\nabla I|(u,v) = \sqrt{\left(\frac{\partial I}{\partial u}(u,v)\right)^2 + \left(\frac{\partial I}{\partial v}(u,v)\right)^2}$$

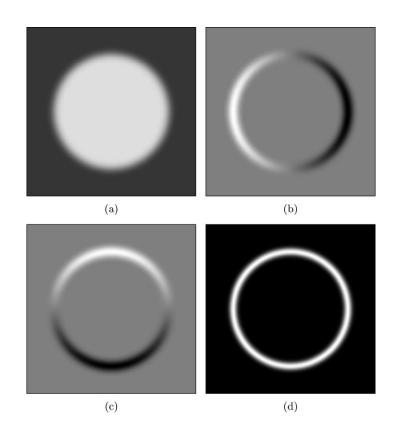
Rotacijsko invariantna

Filtri z odvodi

Aproksimacijo parcialnih odvod laho računalmo z linearnimi filtri:

$$H_x^D = \begin{bmatrix} -0.5 & \mathbf{0} & 0.5 \end{bmatrix} = 0.5 \cdot \begin{bmatrix} -1 & \mathbf{0} & 1 \end{bmatrix}$$

$$H_y^D = \begin{bmatrix} -0.5 \\ \mathbf{0} \\ 0.5 \end{bmatrix} = 0.5 \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ \mathbf{0} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Operatorji za iskanje robov

- Večina operatorjev za iskanje robov temelji na aproksimaciji lokalnega gradienta
 - Moč roba
 - Orientacija roba
- Različni (podobni) operatorji za iskanje robov
 - Prewittov in Sobelov operator
 - Robertsov operator
 - Operator Kompas
 - Cannyjev operator

Prewittov operator

Pred računanjem gradienta še malce zgladi okolico

$$H_x^P = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -1 & \mathbf{0} & 1 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad H_y^P = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & \mathbf{0} & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$H_x^P = \begin{bmatrix} 1 \\ \mathbf{1} \\ 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} -1 & \mathbf{0} & 1 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad H_y^P = \begin{bmatrix} 1 & \mathbf{1} & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} -1 \\ \mathbf{0} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Gradient:

$$\nabla I(u,v) \approx \frac{1}{6} \cdot \begin{bmatrix} (I * H_x^P)(u,v) \\ (I * H_y^P)(u,v) \end{bmatrix}$$

Sobelov operator

 Več poudarka na trenutno srednjo vrstico oz. stolpec pri glajenju:

$$H_x^S = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -2 & \mathbf{0} & 2 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad H_y^S = \begin{bmatrix} -1 & -2 & -1 \\ 0 & \mathbf{0} & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

Gradient:

$$\nabla I(u,v) \approx \frac{1}{8} \cdot \left[\frac{\left(I * H_x^S\right)(u,v)}{\left(I * H_y^S\right)(u,v)} \right]$$

Moč in orientacija robov

Rezultat filtriranja:

$$D_x(u, v) = H_x * I$$
 and $D_y(u, v) = H_y * I$

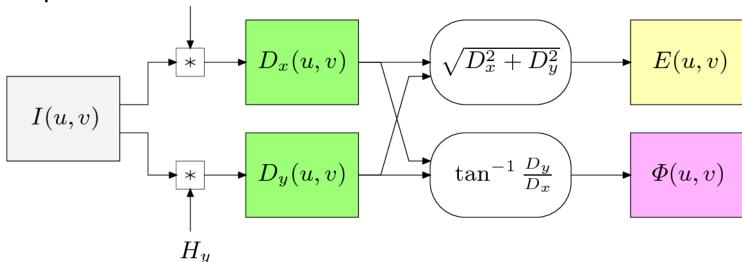
Lokalna moč roba = magnituda gradienta

$$E(u,v) = \sqrt{\left(D_x(u,v)\right)^2 + \left(D_y(u,v)\right)^2}$$

Lokalna orientacija roba:

$$\Phi(u,v) = \tan^{-1}\left(\frac{D_y(u,v)}{D_x(u,v)}\right) = \operatorname{ArcTan}\left(D_x(u,v), D_y(u,v)\right)$$

• Celotni proces: H_x

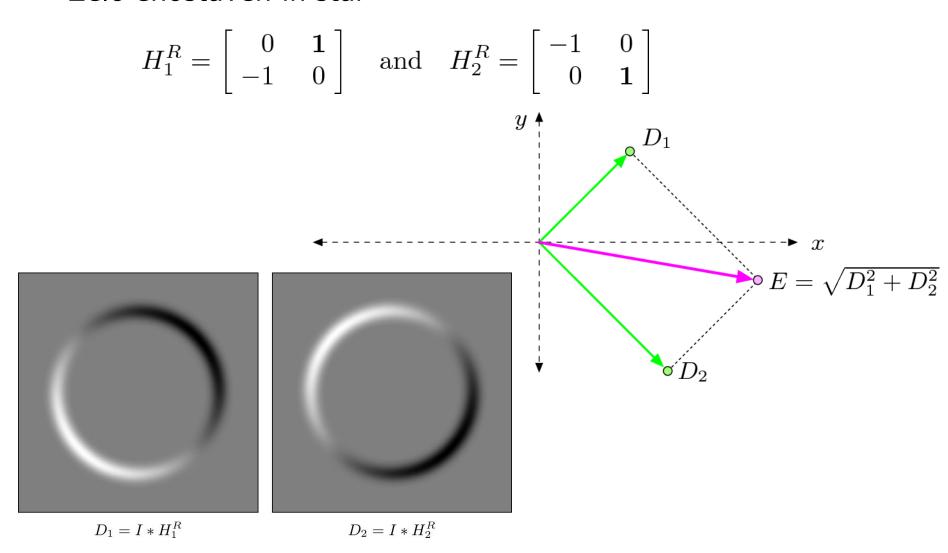
Izboljšani Sobelov operator

- Originalna Prewittov in Sobelov operator slabo ocenita orientacijo robov
- Izboljšani Sobelov operator:

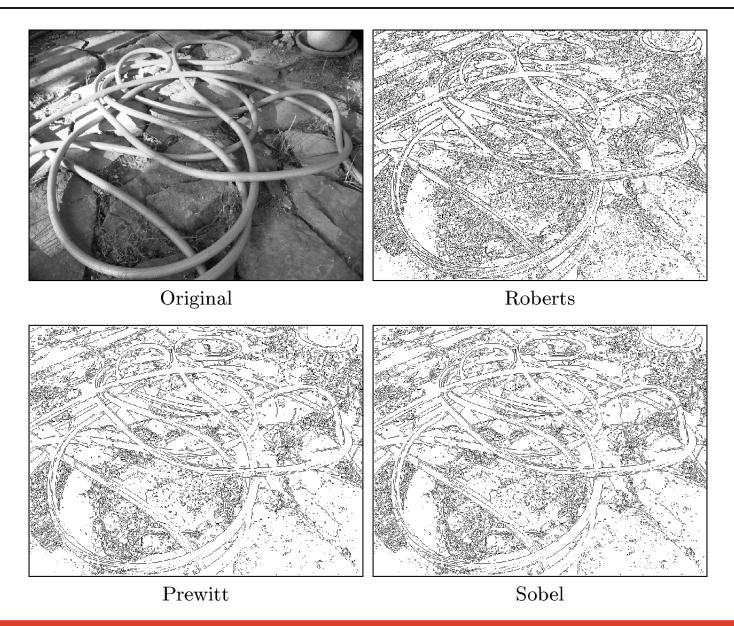
$$H_x^{S'} = \frac{1}{32} \begin{bmatrix} -3 & 0 & 3 \\ -10 & \mathbf{0} & 10 \\ -3 & 0 & 3 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad H_y^{S'} = \frac{1}{32} \begin{bmatrix} -3 & -10 & -3 \\ 0 & \mathbf{0} & 0 \\ 3 & 10 & 3 \end{bmatrix}$$

Robertsov operator

Zelo enostaven in star

Primerjava različnih operatorjev

Operator Kompas

Filtri prilagojeni osmim orientacijam

$$H_0^K = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ -2 & 0 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \qquad H_4^K = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$H_1^K = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix} \qquad H_5^K = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & -1 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$H_2^K = \begin{bmatrix} -1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \qquad H_6^K = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$H_3^K = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -2 \\ 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \qquad H_7^K = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \\ -2 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

Operator Kompas

Aplicirati je potrebno samo štiri filtre:

$$I * H_4^K = I * -H_0^K = -(I * H_0^K)$$

$$D_0 \leftarrow I * H_0^K \quad D_1 \leftarrow I * H_1^K \quad D_2 \leftarrow I * H_2^K \quad D_3 \leftarrow I * H_3^K$$

$$D_4 \leftarrow -D_0 \quad D_5 \leftarrow -D_1 \quad D_6 \leftarrow -D_2 \quad D_7 \leftarrow -D_3$$

Moč roba = maksimalnemu odzivu

$$E^{K}(u,v) \triangleq \max(D_{0}(u,v), D_{1}(u,v), \dots D_{7}(u,v))$$

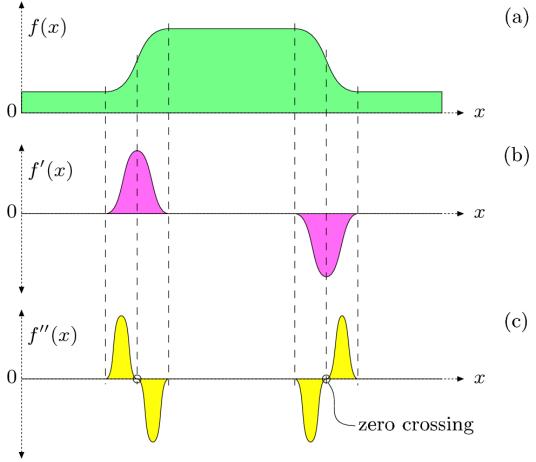
= \max(|D_{0}(u,v)|, |D_{1}(u,v)|, |D_{2}(u,v)|, |D_{3}(u,v)|)

Orientacija roba = orientaciji filtra z maksimalnim odzivom:

$$\Phi^K(u,v) \triangleq \frac{\pi}{4} \quad \text{with } j = \underset{0 \le i \le 7}{\operatorname{argmax}} D_i(u,v)$$

Drugi odvodi za detekcijo robov

- Včasih je rob težko lokalizirati na osnovi prvega odvoda
- Išče se ničla drugega odvoda

Primer: LoG operator (Laplacian-of-Gaussian)

Robovi na različnih skalah

- Človek gleda robove ne samo v zelo majhni okolici ampak v večjem kontekstu
- Človek gleda robove na večih skalah

=> multiresolucijske tehnike za iskanje robov, ki iščejo robove na večih skalah

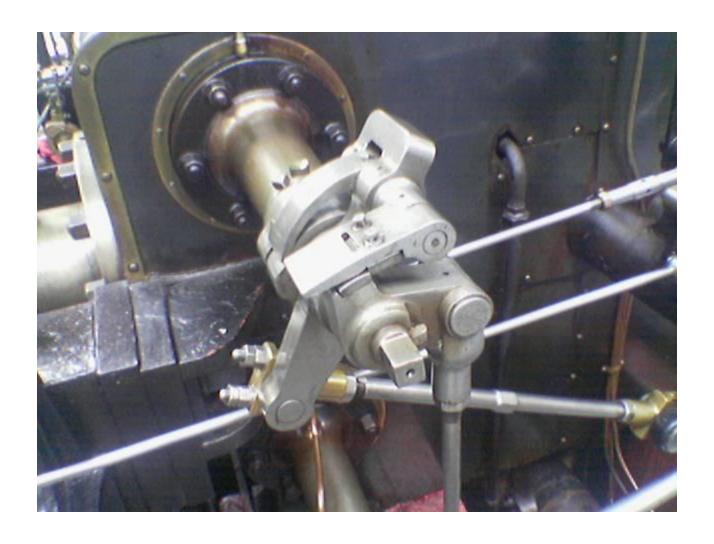
Cannyjev operator

- Najbolj popularen operator
- Tri cilji:
 - Minimizirati število napačno detektiranih robnih točk
 - Dobra lokalizacija robov
 - Tanki robovi
- Uporablja prve odvode za detekcijo robov
- Uporablja druge odvode za tanjšanje robov (natančno lokalizacijo robov)
- Deluje na večih skalah (resolucijah slike)
 - Ali na eni skali s filtrom s prilagodljivim premerom
- Ponavadi daje najboljše rezultate

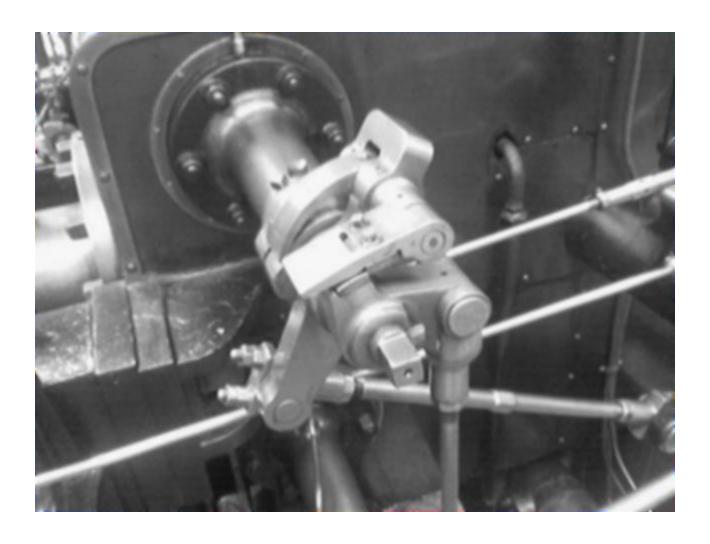
Algoritem

- 1. Zmanjševanje šuma
 - Glajenje z Gaussovim filtrom
- 2. Računanje gradienta
 - Aplicira se linearni gradientni filter za iskanje robov (npr. Sobelov)
 - Izračuna se magnituda in smer roba (ki se zaokroži na enega od štirih kotov (0, 45, 90 in 135 stopinj))
 - Magnitude se upragovi, da dobimo sliko robov
- 3. Dušenje lokalnih ne-maximumov
 - Tanjšanje robov
 - Preveri velikosti magnitude dveh sosednjih elementov v smeri gradienta; če vrednost trenutnega slikovnega elementa ni največja, jo postavi na nič
- 4. Sledenje robov z uporagovljenjem na osnovi histerez
 - Rob se začne slediti, če je magnituda večja od T1 in se sledi vse dokler ni manjša od T2

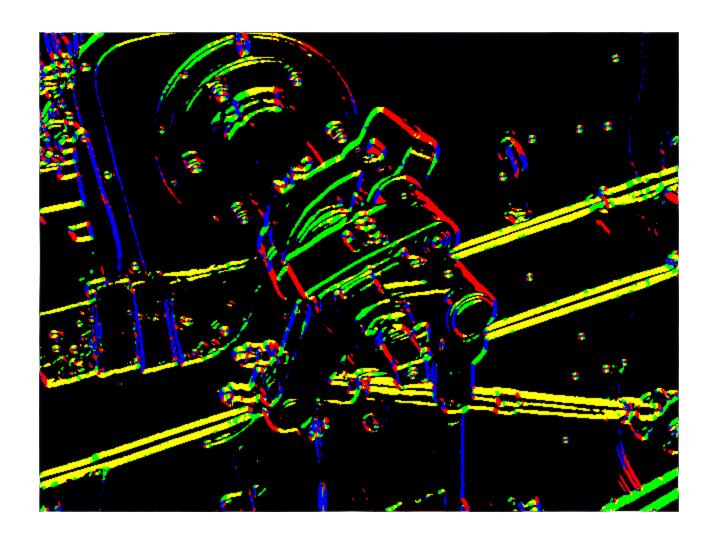
Primer – originalna slika

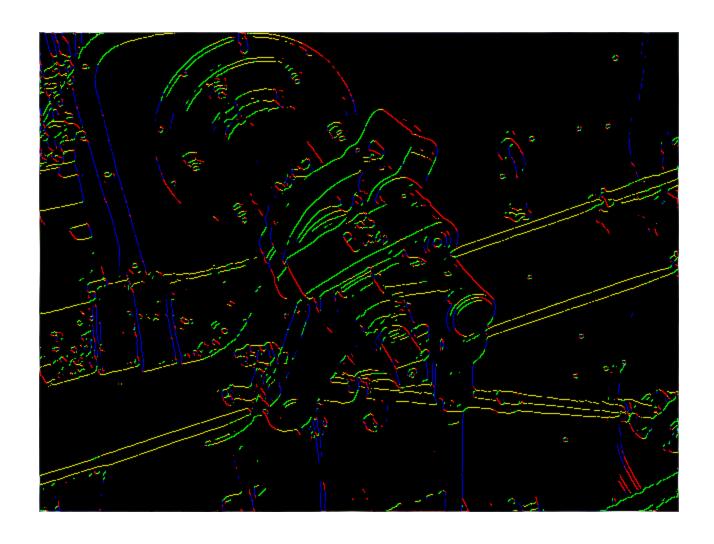
Primer – zglajena slika

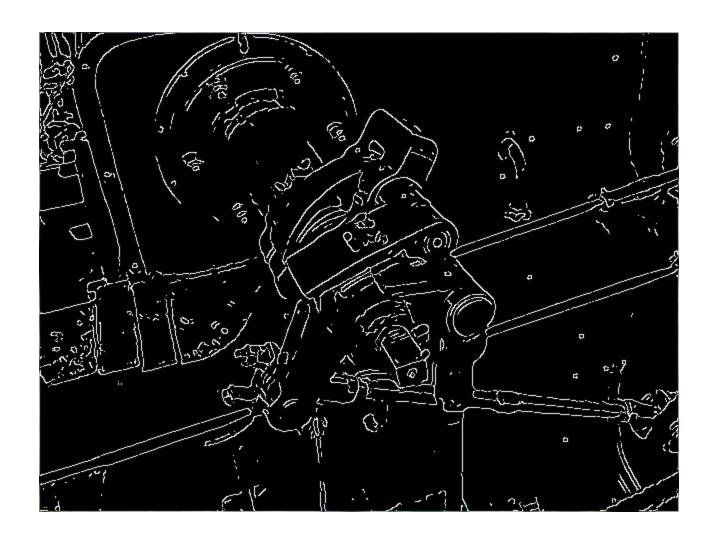
Primer – slika robov

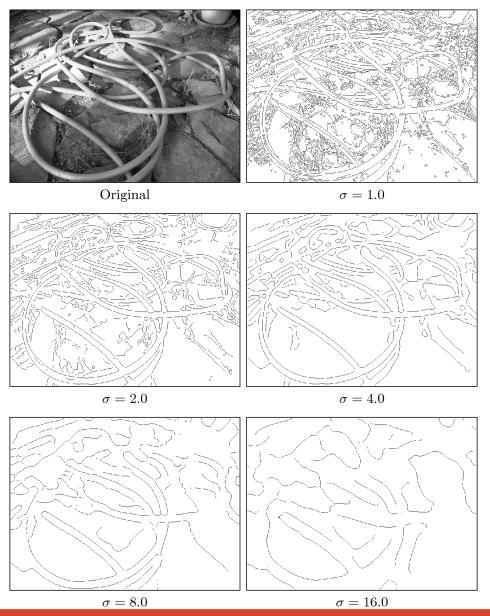
Primer – slika tankih robov

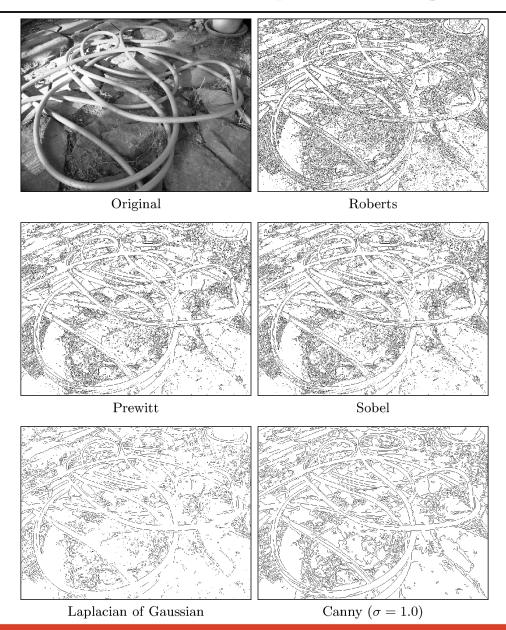
Primer – končni rezultat

Rezultati Cannyjevega operatorja

Primerjava različnih operatorjev

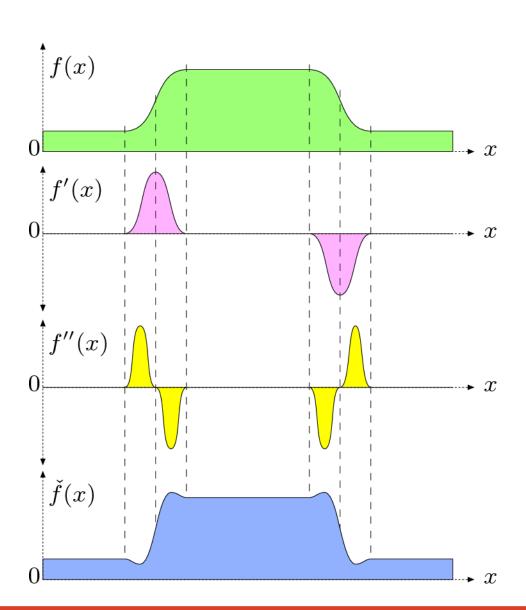
Od robov do obrisov

- Enostavno sledenje robovom ponavadi ne deluje
 - Robovi se včasih končajo v regijah z majhnim gradientom
 - Robovi se sekajo
 - Obrisi se lahko vejajo v več smeri
- Lažje v enostavnih primerih in v primeru binarnih slik
- Zemljevid robov
 - Če je izhod operatorja za iskanje robov sivinska slika, jo upragovimo in dobimo sliko robov (edge map)
 - Globalno upragovljenje
 - Ne nejboljše, prekinjene črte, ipd.
 - Dovolj dobro za nekatere vrste nadaljnjega procesiranja (Houghova transformacija)
 - Lokalno upragovljenje
 - Na osnovi histerez (Canny)

Ostrenje robov

- Robove lahko poudarimo
 -> poudarimo visokofrekvenčne dele slike
- Odštejemo skalirano vrednost drugega odvoda

$$\check{f}(x) = f(x) - w \cdot f''(x)$$

Laplaceov operator

 Laplaceov operator je vsota vrednosti drugih parcialnih odvodov:

$$(\nabla^2 f)(x,y) = \frac{\partial^2 f}{\partial^2 x}(x,y) + \frac{\partial^2 f}{\partial^2 y}(x,y)$$

Računamo ga z linearnimi filtri:

$$\frac{\partial^2 f}{\partial^2 x} \equiv H_x^L = \begin{bmatrix} 1 - \mathbf{2} & 1 \end{bmatrix}$$
 and $\frac{\partial^2 f}{\partial^2 y} \equiv H_y^L = \begin{bmatrix} 1 \\ -\mathbf{2} \\ 1 \end{bmatrix}$

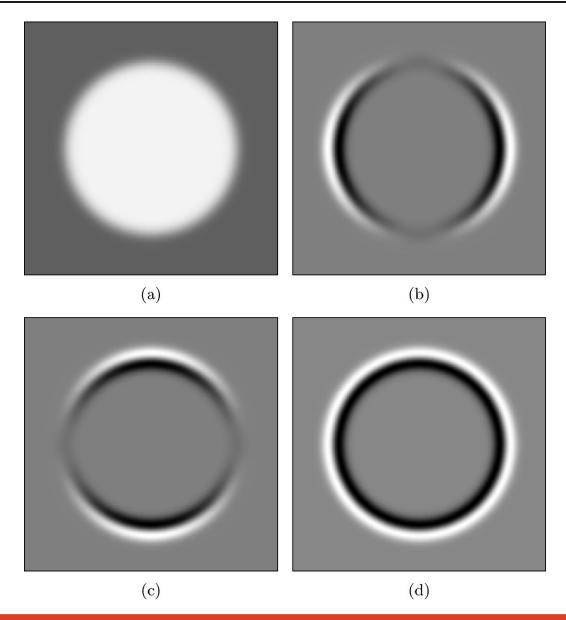
- Oz, ker $I*H^L = I*(H^L_x + H^L_y) = (I*H^L_x) + (I*H^L_y)$
- je Laplaceov filter:

$$H^{L} = H_{x}^{L} + H_{y}^{L} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & -4 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

oziroma:

$$H_8^L = egin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \ 1 & -\mathbf{8} & 1 \ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \ H_{12}^L = egin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \ 2 & -\mathbf{12} & 2 \ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

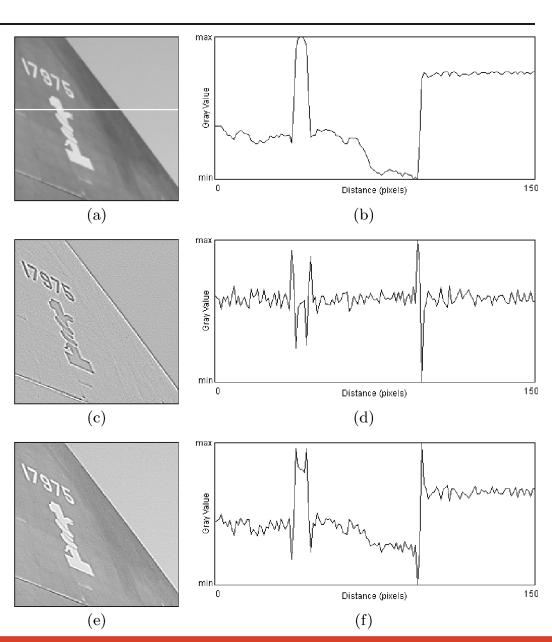
Učinek Laplaceovega operatorja

Ostrenje

Laplaceov operator
 + odštevanje od
 originalne slike:

$$\check{I} \leftarrow I - w \cdot (H^L * I)$$

Ostrenje z neostro masko (USM filter)

- Znano iz analogne fotografije:
 - 1. Generiraj neostro masko (z Gaussovim filtrom):

$$M \leftarrow I - (I * \tilde{H}) = I - \tilde{I}$$

2. Prištej skalirano masko originalni sliki:

$$\begin{split} \check{I} &\leftarrow I + a \cdot M \\ \check{I} &\leftarrow I + a \cdot (I - \tilde{I}) \ = \ (1 + a) \cdot I - a \cdot \tilde{I} \end{split}$$

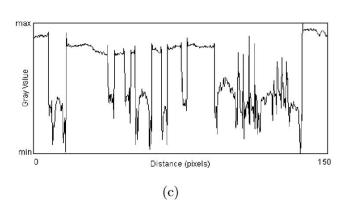
- Ostri tudi šum v homogenih regijah
- Razširitev: ostrenje samo kjer je lokalni kontrast dovolj velik:

$$\check{I}(u,v) \leftarrow \begin{cases} I(u,v) + a \cdot M(u,v) & \text{for } |\nabla I|(u,v) \ge t_c \\ I(u,v) & \text{otherwise.} \end{cases}$$

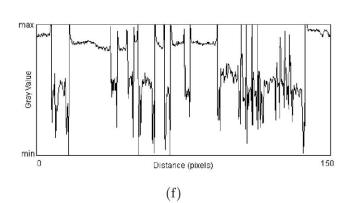
Učinek USM filtra

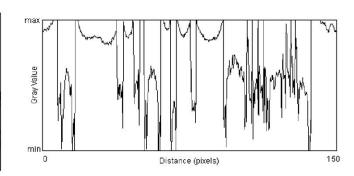

(d) $\sigma = 2.5$

(g) $\sigma = 10.0$

(h)

(i)

Laplaceov proti USM filtru

Ostrenje z Laplaceovim filtrom je poseben primer USM filtra s $\tilde{H} = \tilde{H}^L = \frac{1}{5} \left[\begin{array}{ccc} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{array} \right]$ filtrom za glajenje:

$$\tilde{H} = \tilde{H}^L = \frac{1}{5} \begin{vmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & \mathbf{1} & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

$$H^{L} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & -4 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} - 5 \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$
$$= 5 \left(\frac{1}{5} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \right) = 5 \left(\tilde{H} - \delta \right)$$

$$\check{I}_L \leftarrow I - w \cdot (H^L * I) = I - w \cdot \left(5(\tilde{H}^L - \delta) * I\right)
= I - 5w \cdot (\tilde{H}^L * I - I) = I + 5w \cdot (I - \tilde{H}^L * I)
= I + 5w \cdot M^L$$

Detekcija kotov

- Koti so zelo pomembni, izstopajoči strukturni elementi na slikah
- So robustni:
 - Se ne pojavljajo naključno
 - So ponovljivi
 - Se jih da robustno zaznati
 - na različnih slikah
 - zajetimi pod različnimi koti
 - v različnih svetlobnih pogojih
 - na različnih razdaljah
- Detekcija kotov se zelo pogosto uporablja:
 - Za sledenje predmetom
 - Za ugotavljanje korespondence med stereo pari slik
 - Kot referenčne točke za natančne geometrične meritve
 - Za kalibracijo sistemov kamer za strojni vid
 - Za ugotavljanje ujemanja med slikami
 - Za iskanje točk kjer se aplicirajo bolj zahtevni operatorji

Zanimive točke

- Koti so zelo primerni za iskanje zanimivih točk (points of interest)
- Zahtevane lastnosti za detektor kotov:
 - Razlikovanje med pravimi in slučajnimi koti
 - Zanesljivost ob prisotnosti šuma
 - Natančno določanje lokacije kota
 - Učinkovita implementacija
- Kot je lokacija na sliki, kjer je gradient velik v več smereh hkrati
 - Večina metod za detekcijo kotov temelji na procesiranju prvih in drugih parcialnih odvodov

Harrisov detektor robov

- Matrika lokalne strukture
 - Temelji na prvih parcialnih odvodih

$$I_x(u,v) = \frac{\partial I}{\partial x}(u,v)$$
 and $I_y(u,v) = \frac{\partial I}{\partial y}(u,v)$

$$A(u,v) = I_x^2(u,v)$$

$$B(u,v) = I_y^2(u,v)$$

$$C(u,v) = I_x(u,v) \cdot I_y(u,v)$$

$$\mathbf{M} = \begin{pmatrix} I_x^2 & I_x I_y \\ I_x I_y & I_y^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A & C \\ C & B \end{pmatrix}$$

Harrisov detektor robov

Glajenje elementov matrike lokalne strukture

$$\bar{M} = \begin{pmatrix} A * H^{G,\sigma} & C * H^{G,\sigma} \\ C * H^{G,\sigma} & B * H^{G,\sigma} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{A} & \bar{C} \\ \bar{C} & \bar{B} \end{pmatrix}$$

Diagonalizacija

$$\bar{M}' = \begin{pmatrix} \lambda_1 & 0 \\ 0 & \lambda_2 \end{pmatrix}$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{\operatorname{trace}(\bar{M})}{2} \pm \sqrt{\left(\frac{\operatorname{trace}(\bar{M})}{2}\right)^2 - \det(\bar{M})}$$
$$= \frac{1}{2} \left(\bar{A} + \bar{B} \pm \sqrt{\bar{A}^2 - 2\bar{A}\bar{B} + \bar{B}^2 + 4\bar{C}^2}\right)$$

- Lastne vrednosti vsebujejo zelo pomembno informacijo o lokalni strukturi slike
 - Če sta obe dovolj veliki (sta si podobni) je verjetnost za kot velika

Harrisov detektor robov

- Funkcija odziva na kote (Corner Response Function CRF)
 - Temelji na razliki med lastnima vrednostima

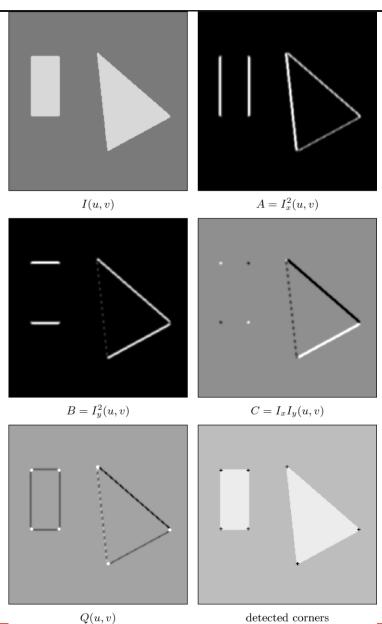
$$\lambda_1 - \lambda_2 = 2 \cdot \sqrt{\frac{1}{4} \cdot \left(\operatorname{trace}(\bar{M}) \right)^2 - \det(\bar{M})}$$

Mera za jakost kota:

$$Q(u, v) = \det(\bar{M}) - \alpha \cdot \left(\operatorname{trace}(\bar{M})\right)^{2}$$
$$= (\bar{A}\bar{B} - \bar{C}^{2}) - \alpha \cdot (\bar{A} + \bar{B})^{2}$$

- Parameter a določa občutljivost detektorja
 - Večji kot je, manj občutljiv je detektor, manj kotov je detektiranih
- Določanje kotov
 - Izberejo se točke z $Q(u,v)>t_H$
 - lacksquare Dobimo seznam točk $Corners = [oldsymbol{c}_1, oldsymbol{c}_2, \dots oldsymbol{c}_N]$
 - Seznam sortiramo po močeh kotov Q(u,v) ohranimo samo najmočnejše v vsaki oolici

Ilustrativni primer

Algoritem

1: HarrisCorners(I)**Prefilter** (line 3): Smoothing with a small xy-separable filter Returns a list of the strongest corners found in the image I. $H_p = H_{px} * H_{py}$, where 2: STEP 1—COMPUTE THE CORNER RESPONSE FUNCTION: $-H_{px} = rac{1}{9} \begin{bmatrix} 2 \ \mathbf{5} \ 2 \end{bmatrix}$ and $H_{py} = H_{px}^T = rac{1}{9} \begin{bmatrix} 2 \ \mathbf{5} \end{bmatrix}$. Prefilter (smooth) the original image: $I' \leftarrow I * H_p \leftarrow$ 3: Compute the horizontal and vertical image derivatives: 4: $I_x \leftarrow I' * H_{dx}$ —— Gradient filter (line 4): Computing the first partial derivative in the x $I_{y} \leftarrow I' * H_{dy}$ and y directions with Compute the local structure matrix $M(u, v) = \begin{pmatrix} A & C \\ C & B \end{pmatrix}$: 5: $A(u,v) \leftarrow I_x^2(u,v)$ $H_{dx} = \begin{bmatrix} -0.453014 \ \mathbf{0} \ 0.453014 \end{bmatrix}$ and $H_{dy} = H_{dx}^T = \begin{bmatrix} -0.453014 \ \mathbf{0} \ 0.453014 \end{bmatrix}$. $B(u,v) \leftarrow I_u^2(u,v)$ $C(u,v) \leftarrow I_x(u,v) \cdot I_y(u,v)$ Blur_each component of the structure matrix: $\bar{M}=\left(\begin{smallmatrix} \bar{A} & \smile \\ \bar{C} & \bar{B} \end{smallmatrix}\right)$: 6: $\bar{A} \leftarrow A * H_b$ $\bar{B} \leftarrow B * H_b$ Blurfilter (line 6): Smoothing the individual components of the $\bar{C} \leftarrow C * H_b$ structure matrix M with separable Gaussian filters $H_b = H_{bx} * H_{by}$ 7: Compute the corner response function: $Q \leftarrow (\bar{A} \cdot \bar{B} - \bar{C}^2) - \alpha \cdot (\bar{A} + \bar{B})^2$ $H_{bx} = rac{1}{64} \begin{bmatrix} 1 \ 6 \ 15 \ \mathbf{20} \ 15 \ 6 \ 1 \end{bmatrix}, \qquad H_{by} = H_{bx}^T = rac{1}{64} \begin{bmatrix} 6 \ 15 \ \mathbf{20} \ 15 \end{bmatrix}$ STEP 2—COLLECT CORNER POINTS: 8: 9: Create an empty list: $Corners \leftarrow []$ for all image coordinates (u, v) do 10: if $Q(u,v) > t_H$ and IsLocalMax(Q,u,v) then 11: Steering parameter (line 7): $\alpha = 0.04$ to 0.06 (default 0.05) 12: Create a new corner:

 $c_i \leftarrow \langle u_i, v_i, q_i \rangle = \langle u, v, Q(u, v) \rangle$

Response threshold (line 13): $t_H = 10,000$ to 1,000,000 (default 25,000)

- **Sort** Corners by q_i in descending order (strongest corners first) 14:
- 15: $GoodCorners \leftarrow CleanUpNeighbors(Corners)$

Add c_i to Corners

16: return GoodCorners.

13:

Algoritem

```
17: IsLocalMax(Q, u, v)
                                     \triangleright determine if Q(u,v) is a local maximum
        Let q_c \leftarrow Q(u, v) (center pixel)
18:
19:
        Let \mathcal{N} \leftarrow Neighbors(Q, u, v)

    values of all neighboring pixels

        if q_c \geq q_i for all q_i \in \mathcal{N} then
20:
21:
            return true
22:
        else
23:
            return false.
     CLEANUPNEIGHBORS (Corners)
                                            \triangleright Corners is sorted by descending q
        Create an empty list:
25:
             GoodCorners \leftarrow []
        while Corners is not empty do
26:
27:
             c_i \leftarrow \text{RemoveFirst}(Corners)
28:
             Add c_i to GoodCorners
             for all c_i in Corners do
29:
                                                                                    Neighborhood radius (line 31): d_{\min} = 10 pixels
30:
                 if Dist(c_i, c_i) < d_{\min} then
31:
                     Delete c_i from Corners
        return GoodCorners.
32:
```

Primer

